

Hétfőn.

5.

65. July 22, 1849
April 18, 20
April. 30 1849.

BRASSÓI LAP.

Megjelenik e' lap minden héten kétszer: hétfőn és csütörtökön. Ára félévre helyben 2 fr. postán 2 fr. 30. kr; negyedévre helyben 1 fr. postán 1 fr. 15 kr. Előfizetheti Brassóban a' kiadónál; egyébütt minden postahivatalnál.

Testvériség!

Brassó april. 25. Egy nem kis érdekű rendelet jutott kezemhez, melyet az egykori brassói oláh praefectura, hazánk siralmas, példanélküli korszakában, kibocsátott volt. E' rendeletet, mely bizonyos bünösök megvizsgálásakor a' büntett feltejtésére igen biztos adatul szolgált, e' hon polgáiraival tudatni, czélszerűnek találtam. Az okirat — melly nyilván mutatja, mennyire ment az ármány e' hon tudatlan népének elerkölcstelenítésében, oláh nyelven van írva 's magyarul következőleg hangzik: „Verza Octavius ur! Hogy Dobronélt küldöttem, nem nyilvánithatom most; hanem ha elegendő bátorságuk van Bodolára kimenni, igen jó lesz. Én az ezredes urral — a' tábornok helyettesével — beszéltem, ki is azt mondotta, hogy igen jó volna a' Bodolán levő gabonát ide hozatni és ez alkalommal az udvari tiszteket is elfogni és mindenestől ide hozatni. Brassó febr. 22-kén 1849. K. Szeke-rián. mk.“ A' rendelet Hosszufaluba volt utasítva.

Vagyon még egy igen szép példány kezemnél, melly igen világos adat arra, milly szép leczkéket adott oláhainknak a' dicső osztrák hadsereg a' tulajdon szentsége felett. Ez oláh nyelven irt példány Szebenben, a' kamarilla egyik fészkeben, kelt. Benne a' rendelet száma is 343/848 idéztetik *).

ABC.

S. Sz. György. April. 23-kán Hazánk ügyében és az emberiség érdekében csak figyelmeztetni és nem korholni szándokunk az illetőket. Jól

*) Közlő ur megenged, hogy méltó neheztelésében irt kisérő szavait lágyabb hangon adók; ezzel lapunk iranyának tartoztunk. Szerk.

teszik-e 1-ör: hogy a' korbában levő sebesült betegekre olly kevés gondot fordítanak; pedig Januar óta már nem Háromszék, hanem az álladalom fedezi a' korbázi költségeket. Azért helytelen volt az ebédet két hónapig konyháról konyhára koldultatni, bárhogy ez a' betegek részére kedvező volt; mert martius óta a' konyha az álladalom zsebeire kerül-ven betegeknek egy más korszakban is szenvednek t. i. az éhkorszakban. Reggel semmit, estve semmit, délben kevés izetlen huslevet 's egyebet semmit kapnak az egyébaránt épgyomru lábbadók, 's kénytelenek teljes felgyógyulás előtt kimenekülni, ha felépülni akarnak. A' felügyelő természetesen őket meglátogatni áttal, mert gyöngéd érzete ki nem állhatná betegeknek szemrehányó keserű pillantásait. Valóban nagy részvétlenségre mutat a' hazáért vérzőket gazdálkodás érdekéből így szenvedtetni.

Jól teszik-e 2-or: hogy a' kik eddig a' táborozás sokféle terheit kitünőleg lelkesen viselték, most a' fizetlenség miatt lehangolódni kezdenek, 's az ügyek előmozdításában mint a' kenetlen kerék csak kényszeregve járnak el. Uraim! ha valaha, most nem ideje az igazságot élhegyre állitgatni, 's egymás közt osztzkodni, és irigykedni; mert innen eredt a' magyar közt minden gáncs és egyenetlenség. A' jó hazafi örvend, ha többet tehet a' hazáért mint más, bár fizetetlenül is. Rosszul teszik 3-szor: hogy mikor a' földből is fegyvert kívántunk teremteni, a' készen levő nagy halma-zócska fegyvereket még mind igazítatlanul a' raktárban hevertetik. Jóvizi.

Brassó. april. 27. Tegnap volt legelőbbször alkalmunk tapasztalni, hogy a' kibékülés polgáraink

részéről sem olly nehéz munka, mint eleinte gondolók. Igaz, hogy mi nálunk is hamarabb engesztelődik a' szép világ, mint a' hidegen számító férfiak serege; de bizunk a' kivivott szabadság áldást-hozó következtéseibe és mindenek etött — a' magyarnak nyílt, egyenes és megelőző jellemébe (character). Az itten állomásozó magyar tisztikar ugyan is tegnap fényes, csinosan rendezett, itten rég óta — hogy ne mondjuk soha — nem látott tánczvigalmat ada. A' fesztelen *) vidám, legnagyobb illendőséggel párosult hangulat, melly a' zsufozásig telt terem minden helyén, valamennyi vendégnek arcán vala látható, olly varázs erejű vala a' kedélyre, hogy az ember testvéreket képzelt valami családinnepélyen házilag mulatni. A' figyelem, mellyet a' magyar tisztikar a' szende polgár leány irányában épp ugy tanusított, miut Háromszék lelkes honleányai irányában, mutatja, hogy az elveket, mikért annyi csatában vívott, a' polgári életben is tudja és akarja is létesíteni; valamint más részről polgárleányaink magukviselete nyílt bizonyosság arra, hogy a' magyarokról irt és koholt ijesztő híreket szivökben gyökeret verni nem engedték. Az — itten előbbször tánczolt — csárdás, mellyben a' magyar „lelkesegett tüzzel nyomja ki indulatait, majd lebegő szellő, szerelemre felolvad epedve, 's búja hevét kényes mozdulatokba szövi; majd maga fellobbanva (a' lyánkát mintegy megvetve) rengeti a' földet“, kedvesen lepte meg a' nézőket. Köszönet a' derék harcziaknak ügyünk érdekében is. Mi azon bóldogító érzéssel hagyók oda a' multság helyét, hogy az igaz ügy felett örökösisten, meghagyja érnünk azt a' szép időt, a' mídön is szabad, független szép hazánkban csak testvérek testvérileg fogunk élni.

Káransebesből írják a' „Sieb. Bote“nak, hogy az erdélyi magyar sereg april. 13-kán Szászsebesből kiindulva, Szászvároson át 14-kén V. Hunyadra érkezett. A' hátszegi völgynek őrizete még idejében Várhelyen át a' vaskapui szorosnak Bánát felé szaladott. Bem altábornagy az oláh határörökhöz engesztelő szózatot bocsátott, mellynek következtében az oláh nép, nem annyira félelemből, mint becsülés- és csodálatból a' magyar hősök-

*) Az ide való eddigi piqueniquenek valódi ellentéte.

nek hódolni kezd. A' magyar sereg — fővezérével együtt — tollas, nagyrészt szalagos kalapot és ily nyári színt öltve, vidámon, inkább menyekzőre, mint csatába látszik haladni. April. 17-kén a' hátszegi völgyből a' látatlan vas kapun át Bánátnak tartva, Vaiszlowánál 11 ágyu és röppentyűvel ellátott néhány ezer császárra bukkanva, több óráig tartó csatát vívtak. Az ellenség minden állomásaiból kiszorulva vad futásnak eredett. Két ágyu és több szekér esett seregünk birtokába. Az ujonez székelők, kik már Szeben bévételekor állák ki a' tűzprobát, ujból derekasan viselték magukat. Az övig érő Bisztra sebes vizén átkelve váratlan megjelenésök által zavarba hozták az ellenséget. Három székelő magára foglala el egy ágyut, minden tüzeireit fedezetével együtt megszalasztván. Elesett az ellenség seregéből 20, közöttük egy lovas tiszt. Részükről még egy sebesült sincs, mit orvosok által — kiknek ezt tudniak kell — bém bizonyíthatok — mondja a' tudósító. E' győzelem következtében Káransebes városa — Brassóhoz hasonlólág — küldöttsége által jelentette ki feltétlen hódolatát. Minden puska lövés nélkül szállók meg tehát e' — vezérünk nagylelkűségét csodáló és lelkesedéssel telt fogadása által méltányló — várost is. Itten tudók meg, hogy a' császáriak Orsova felé húzódtak, ottan az erdélyi — császári sereggel egyesülendők. Jó bémnyomást tett a' lakosságra altábornagyunk azon intézménye is, mi szerint a' só árát 6 fr. és 31 krról pengő pénzben, 3 forintra szállította.

Erdővidéken — mint tudositva vagyunk — a' Csány László rendeletében parancsolt békebiróságot még fel sem állították 's még is némelly helyeken már az executiohoz fogtak. Helyes-e ez?

Még mi ujság?

Vác bévétele alkalmával a' fogságunkba esett 's megsebesült Göcz tábornoknak N. Maros felé futamodott serege a' miénk által üldözöbe vétetvén, több ágyu 's löszer szekereknek jutottunk birtokába. — Az ellenséges seregből egy zászlóalj Károly- gyalogság a' Váczezal szemközt fekvő szigeten foglaltván helyet, miután az át szállító kompok

kötele
nekült
tal elfo
— M
mondás
és gör
mellyel
év utá
érzem
radni a
dön vi
be álta
mosság
neveke
reg, m
ország
mány,
válasz
tünk,
gok fe
más k
szives
vetet p
sen fel
Be ze
a' der
fegyve
osztat
te haj
mondá
kérem
nélkül
gyülés
—
gadta
tandó
nyugo
kotmá
—
hatal
korma
és Ga
—
mond
tént,

kötele embereink által elvágatott, a' szigetbe menekült zászlóalj vissza nem jöhetvén, a' miéink által elfogatott.

— Mészáros Lázár, volt hadügyminister, lemondása alkalmával mondott beszédében a' romai és görög hőskorának azon erényeire emlékezett, mellyeknek olvasásakor még most is — annyi ezer év után — fen dobog az ember keble. „Mivel én érzem — úgy mond — és hű polgára akarok maradni a' hazának, elérkezettnek látom az időt, midőn virágokkal hintett hivatalomat ügyesebb kezekbe általadjam, és pedig áldásommal. Mig én az ólomosságból, mellyben a' megholt austriai ház alatt nevedtem, ki akartam bontakozni, addig azon sereg, mellyet először a' ministerelnök, később az országos haditanács, azután a' honvédelmi bizottmány, később a' kormánybiztosok, meg sok megyei választmányok velem együtt compániában teremtetünk, — saskint repült, és pedig annyira a' csillagok felé, hogy engem szegényt elhagytak... Nincs más kérésem a' t. házhoz, minthogy legyenek olly szivesek engemet mint egyszerű polgárt és bajai követet polgári körükben, elfogadni, úgy mint én szivesen felkérem, és mint önök jónak találják.“ És midőn Bezerey István indítványára a' képviselő ház a' derék hazafinak — kinek érdemeit a' magyar fegyver eredményei eléggé bizonyítják — teljes, osztatlan elismerését, hazafiui becsülését és öszinte hajlondóságát 's tiszteletét kijelentette volna, azt mondá; „Mi előtt az indítvány végzésbe menne, kérem a' házat ki nem felejteni, hogy én a' hazánélkül nem tehettem volna semmit is.“ Az országgyűlés altábornagynak nevezte ki.

— A' porosz király a' német császárságot elfogadta; de egy közös tanácskozásban még felszólítandóknak véli az egyes német álladalmokat, megnyugosznak-é egyenként úgy mint összesen az alkotmányban? hogy tudja, hányadán van.

— Romában a' köztársaság kormányzása egy teljhatalmú triumviratusra (három egyénből álló kormányra) bízott, melly áll Mazzini, Armellini, és Gaffi-ból.

— Sardinia országgyűlése a' Károly Albert lemondását, minthogy az nem törvényes módon történt, el nem ismerte, és a' respublicat kikiáltotta.

— A' trenchén megyei sodronyosok ovást tesznek az ellen, hogy Hurbán hazánk széleit pusztító serege nevökről hívassék; mert állításuk szerint Hurbán emberei közt egyetlen egy Trenchén megyei drotár sincsen.

— Asboth ezredes folyó hó 11-kén a' Rákos mezején egy derék csatát vívott. Az ellenség 4000 emberrel 24 ágyuval, 's fél batteria rakettával támadta meg Asboth ezredest, ki a' központi tartalék hadtest egyik osztályzatával a' kun lovasságnak a' szolnoki vas-uton előre nyomult, hogy a' fő-sereg balszárnyát fedezze. Asboth az ellenséget három positioból egészen a' kőbányai szőlőkig, sőt azokon túl, a' pesti téglavetőig visszaverte. A' kun lovasok a' huszárok segítségével, két raketta statiot foglaltak el az ellenségtől, mellyeknek legénységét a' szó legszorosabb értelmében levágták. Harsányi huszár százados (ki fájdalom! a' csekély számú magyar halottak között van) egy ellenséges tábornokot maga vagdalt le lováról. Csak nem minden napon apróbb csatázás van. Így Mesterházy ezredes april. 13-kán Démenről Léva és tájékára Wittelsbach százados alatt egy czirkáló csapatot küldvén ez 7 puskaporos szekeret 260 mázsa puska porral, fedezetével együtt az ellenségtől elfogott.

— Kolozsváron ma (april 20.) egy futár utazott keresztül, ki igen hiteles kezekből hozta a' következő tudósítást:

Damianits ostrommal Györt is bévette: Görgei a' centrummal megverte Windischgrätzet és Jellachichot a' Rákoson, úgy hogy az utolsó Nograd felé menekült nagy veszteséggel az első pedig Pestre ohajtván menekülni, Pest közelében a' pestiek által megtámadtatott 's tetemes veszteséggel a' vashidon keresztül ment ugyan Budára, de ott meg sem állhatott, mert a' nép Budán 28, mond huszannyolcz ágyuját elfoglalta. A' mi Komáromot illeti hivatalos tudósítás nyomán, melly a' komáromi várparancsnokságtól a' h. v. bizottmányhoz jött, áll az, hogy 3 tüzér érkezett Windischgrätztől a' várba, kik azt nyilatkoztatták, hogy ők Windischgrätznél szolgálni nem akarnak. Ezek befogadtatván a' miéink által honvéd ruhába öltöztettek, melly alkalommal öltözetük

- 1) Székelyi rendelelet Verza Oktávhöz
 2) Karancsebesi futásról Bécsből
 3) Francsi Drolasok Harban ellen
 4) Csányi a székelyekhez Kopolth szar
 val.

megvizsgáltván szegrek, kalapácsok és irásbeli utasítás találtattak náluk. Ezek arra voltak utasítva, hogy a vár ágyúit beszegezzék 's ha a császári seregek közelednek, a vár közelében 3 repentyüvel adjanak jelt. Ezen utasítást a várparancsnok felhasználta. A császári seregek érkezéssel a jel megadatott 's miután közel jöttek leágyuztatván, a várórség által történt kirohanással 5000 emberük, részint lelövetett, részint a Duna árjában találták zsarnokságok szomjának méltó díjját. Így áldja az igazság Istene magyar szabadságharczo-saink vést nem ismerő fegyverét. (Honvéd).

— Brassóból — ki által választva még nem tudjuk — Pánczél J. nem rég választott tanácsbéli és Mager kereskedő menend Debreczenbe, Magyarország kormányának a város vagy a hatóság hódolatát — bizonyosan nem tudjuk — elviendő. Azonban hisszük, hogy csak a hatóság részéről; mert a polgárság semmiről sem tud.

— Városunk is valahára szerencsés volt futár által hozott híreket hallani; igaz, hogy a hírek nagysága kipotolja minden futárnak eddigi elmáradását. E futár után mondják:

1). Hogy Windischgrätz Magyarországból kiszaladva a Bécsiéknél zárt ajtóra talált és most a Döblingi hegyeken vette nyári lakását.

2). A horvátok elküldötték Debreczenbe követeket, kik is országuk megbizásából 40,000 embert ígértek a szabadság kivivására kiállítani.

3). Csehország ünnepélyesen protestált Windischgrätz ellen.

4). Magyarország az angol királynő egyik kis koru fiát választotta királynak, Kossuthot melléje corgensnek, (együttkormányzó).

Kevés, de kedves szavak a székelyekhez!

Kedves kötelességemnek ismerem a székely derék népnek. az ország kormányzónak Kossuth Lajos urnak következő jelentékeny szavait tudtul adni:

„Szent ügyünk győzelmének esetére, szent

Szerkeszti Veszely Károly.

kötelességemnek ismerendem eszköze lenni annak, hogy a' megmentett haza jutalmazza meg megmentőt; hogy a' vitéz székely nép java, boldogsága és dicsősége, gondjaim legfőbbjei közé tartozandik, ép úgy, a' mint most a' status erejének megfeszítésével teljesíteni ohajtom azt, a' mire segítségül van szükségük, hogy véderejüket kifejtve, megtarthassák a' szabad hazát, melyet megmenteni segítették.“

Ezen erőtéljes szavak egy olyan férfitól, mint az ország kormányzó, biztositékja a' székelység jövő sorsának. Éljen a' haza, éljen a' páratlan ország kormányzó, éljen a' magyarnak derék székely fajtája!

Kolozsvárt, april. 20-kán 1849.

Csány László,
orsz. teljhatalmu biztos.

Körrendelet.

Hogy a' szünteleni fuvarozás által a' földművelő nép a' gazdaság folytatásától el ne vonassék egyfelől, másfelől pedig az okvetetlen tenni kellett fuvarozásokért rögtön kárpótlást nyerjen: ezennel rendelem, mikép ezután előfogat csak is az illető tér és katonai-parancsnokságok és polgári hatóságok utalványaira szolgáltatassék ki, az a' kijelölt állomáson tul nem kényszeríthetvén, — az előfogat bére állomásonként egy marhától 15 p. kr. előre kész pénzül kifizetessék, — egyedül a' katonai élelem szerek 's egyéb kellékek nagy mennyiségbeni, tovább költöztetése mentesítettvén kész fizetés kötelessége alól.

Kolozsvárt, aprilis 18-kán 1849.

orsz. teljhat. biztos,
Csány László.

Hirdetmény.

A' szentlélek-utca szegletén a' 606 szám alatt ház eladó. Bővebb tudósítást szerizhetni a' ház tulajdonosánál ugyan ott. (1)

Kiadja és nyomatja Gött János.

1849 Febr. 22
 — Apr. 17
 — April.
 — Apr. 20

Hdo

Csü

Megye
gyedévre

A'
lanságár
badság

Me
mi öszt
vivásuk

A'
csak eg
badság
tosittat
jogaik

Ha
végül f
ség haj
gának
A' mun
— mun
ságot

A'
mulhat
tehetné
kik leg
nek k
dött m
annyi
tehát
megkö

E